

Schoonmaker

INHOUDSOPGAVE

1. WERKPOST OF FUNCTIE	2
1.1 Taken	2
1.2 Vereiste kwalificaties en beroepsvoorwaarden	2
1.3 Lokalisatie	3
1.4 Arbeidsmiddelen	3
1.5 Voorafgaande instructies	5
1.6 Te voorziene opleidingen	6
1.7 Student-werknemers	6
1.8 Bijkomende informatie	6
2. RISICO EN PREVENTIEMAATREGELEN	7
2.1 Mogelijke risico's	7
2.2 Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkledij	14
2.3 Bijkomende informatie	15
3. GEZONDHEIDSTOEZICHT	15
3.1 Vaccinaties en testen	15
3.2 Gezondheidsrisico's	16
3.3 Bijkomende informatie	16
4. MOEDERSCHAPSBESCHERMING	16
5. ADVIEZEN	17
6. AANDACHTSPUNTEN BEDRIJFSBEZOEK	17
6.1 Algemeen	17
6.2 Specifiek	17
7. DIDACTISCHE HULPMIDDELEN	18
8. OPMERKINGEN EN DISCLAIMER	19
9. VERSIE EN DATUM	19

Schoonmaker

1. WERKPOST OF FUNCTIE

1.1 Taken

De professionele schoonmakers, ook gekend onder de naam “vloertechnici”, zijn aanwezig in alle bedrijfstakken en op alle soorten werkplekken: van de onderneming tot de medische sector, van de industrie tot de landbouwbedrijven.

De schoonmaker staat in voor de opeenvolging van poets- en onderhoudswerken in ruimten en op oppervlakken, ter hoogte van de vloeren, de bekledingen, de ruiten, de lichtarmaturen en het meubilair, met respect voor het werkplan dat in de meeste gevallen opgenomen is in een lastenboek (frequentie, verwacht niveau van netheid, enz.).

→ De schoonmaker

De schoonmaker verricht verschillende schoonmaaktaken op één of meer werven.

Deze functie omvat de volgende taken:

- Gebruikelijk onderhoud van een klassieke ruimte (vuilnisbakken leegmaken, stof afnemen, poetsen, enz.);
- Onderhoud van de sanitaire voorzieningen;
- Controle van het gereedschap;
- Onderhoud en opbergen van het klein/groot materieel.

→ De brigadier

Bovenop zijn functie van schoonmaker leidt de brigadier een ploeg van 5 tot 9 personen die op dezelfde werkplek aanwezig zijn.

→ De inspecteur

De inspecteur staat in voor de controles, de logistiek en het contact met de klanten.

1.2 Vereiste kwalificaties en beroepsvoorwaarden

→ Vereiste kwalificaties

Wettelijk is er geen specifieke opleiding vereist om de functie van schoonmaker te vervullen. Er bestaan evenwel opleidingen die noodzakelijk zijn om het beroep correct te kunnen uitvoeren.

- Beroepsbekwaamheid via Opleidingscentra voor Alternerend leren;
- Beroepsopleiding – basisopleiding (Forem, Bruxelles Formation, VDAB).

Deze opleidingen hebben tot doel:

- Het vertrouwd maken met de schoonmaaktechnieken;
- Technische aspecten en veiligheidsmaatregelen aan te leren;
- Een globaal overzicht van de functie aan te bieden.

Verdere informatie kan u terugvinden op de site van ABSU (Algemene Belgische Schoonmaak Unie).

Schoonmaker

→ Beroepsvoorwaarden

De schoonmaker moet:

- Zelfstandig kunnen werken;
- Rendement (uitvoeringssnelheid) met zorg bij de uitvoering van het werk kunnen combineren;
- Over sociale vaardigheden beschikken wanneer het werk doorgaat in aanwezigheid van personen of andere werknemers;
- Bewust zijn dat de regels inzake hygiëne, veiligheid en milieubescherming dienen nageleefd te worden.

Een rijbewijs is eventueel vereist als de functie verplaatsingen naar diverse werven inhoudt.

1.3 Lokalisatie

De locaties kunnen variëren al naargelang de omstandigheden.

Gewoonlijk is dit type personeel tewerkgesteld in:

- Kantoren;
- Winkelruimten;
- Openbare ruimten;
- Kleine ondernemingen zonder industriële site;
- E.a.

1.4 Arbeidsmiddelen

Buiten het "klein materieel" zoals vloermoppen, borstels, dweilen, stofdoeken, e.a., zal de uitzendkracht eventueel, al naargelang de omstandigheden, mechanische arbeidsmiddelen moeten gebruiken (schoonmaakwagens, een schijfschuurmachine, schrob-/zuigmachines, stofzuigers, hogedrukreinigers, e.a.). Het gebruik van deze apparatuur vereist een voorafgaande opleiding, informatie rond de veiligheidsregels en duidelijke instructies.

→ De schoonmaakwagen

De schoonmaakwagen is een polyvalente tool waarmee al het materieel (borstels, vloermoppen, stofdoeken, e.a.) en de voor de schoonmaakwerken benodigde reinigingsmiddelen (detergenten, sprays, e.a.) vlotter kunnen verplaatst worden. De schoonmaakwagen is uitgerust met handige compartimenten. De wagen wordt ook gebruikt om afval op te halen en zorgt ervoor dat werknemers minder lasten manueel moeten dragen.

Om de inspanning bij verplaatsingen te beperken:

- Moet de wagen licht en qua afmetingen aangepast zijn aan de gebruikte schoonmaakaccessoires;
- Moeten de wagen en de wielen in het bijzonder in goede staat verkeren en aan het type vloerbekleding aangepast zijn;
- Moet de wagen wendbaar zijn en eerder voortgeduwd dan voortgetrokken kunnen worden.

Schoonmaker

→ De waswagen

De waswagen wordt gebruikt voor alle handelingen met betrekking tot het schoonmaken van vloeren. Met de waswagen heeft de werknemer water, detergenten, vloermoppen en borstels binnen handbereik.

Om inspanningen te beperken en ergonomie in de uitvoering van de taken te garanderen, moet de waswagen:

- Vervaardigd zijn uit een licht, maar robuust materiaal;
- Voorzien zijn van wieltjes in goede staat;
- Uitgerust zijn met een wringer.

→ De water-/stofzuiger

De water-/stofzuiger verwijdert alle soorten van afval (grof, fijn, droog of vochtig vuil evenals vloeistoffen).

Om de risico's te beperken moet de water-/stofzuiger uitgerust zijn met:

- Een automatische snoerhaspel;
- In het geval van een waterzuiger, een kantelmechanisme om het water af te gieten;
- Stevige wieltjes, in goede staat;
- Een onbeschadigd elektrisch snoer.

→ De eenschijfsmachine

De eenschijfsmachine wordt gebruikt om vloeren schoon te maken en te schuren en is uitgerust met een draaiend borstel- of polijstmechanisme. De eenschijfsmachine is voorzien van vloermoppen of schijven met een schuurmiddel van verschillende korrelgroottes.

Afhankelijk van het model en de toepassing waarvoor de machine bestemd is weegt de eenschijfsmachine tussen 20 en 60 kg, waardoor ze moeilijk bedienbaar is in stilstand. De draaibeweging van de schijven of vloermoppen wekt trillingen op die overdraagbaar zijn naar de handen en de armen van de gebruiker.

Om de kwaliteit van het werk en de veiligheid van de werknemer te garanderen, moet de eenschijfsmachine:

- Voorzien zijn van de CE-markering;
- Geschikt zijn voor de uit te voeren werkzaamheden (schrobben, schoonmaken, polijsten) want het vermogen van het toestel (draaisnelheid), de schijven en de vloermoppen verschillen al naargelang het type toestel;
- Correct onderhouden zijn.

Schoonmaker

→ De zitschrob-/zuigmachine of handgeleide schrob-/zuigmachine

De schrob-/zuigmachine combineert het principe van de eenschijfsmachine en de water-/stofzuiger. Deze machine vervult inderdaad meerdere functies: bevochtigen met een reinigingsmiddel, schrobben met één of twee borstels, het reinigingsmiddel en de vuildeeltjes in suspensie opzuigen, het behandeld oppervlak droogzuigen.

De schrob-/zuigmachine is beschikbaar in handgeleide uitvoering (de bestuurder stapt naast de machine en geleidt de machine zonder inspanning) of in zituitvoering (de bestuurder bedient de machine al zittend op een stuurpost).

Om de kwaliteit van het werk en de veiligheid te garanderen, moet:

- De schrob-/zuigmachine geschikt zijn voor de uit te voeren werkzaamheden (vermogen, gewicht, enz.);
- De bedieningsapparatuur en de veiligheidsvoorzieningen correct werken (bedieningshendels, schakelaar, veiligheidscharter, e.a.);
- De goede werking van de schrob-/zuigmachine en haar accessoires regelmatig gecontroleerd worden (slijtagegraad van de borstel, aftrekkers, enz.).

1.5 Voorafgaande instructies

Om de correcte uitvoering van de werkzaamheden en de veiligheid, zowel van de werknemers binnen de onderneming als van de uitzendkracht zelf te garanderen, moet de uitzendkracht geïnformeerd worden over de procedures, de na te leven interne regels en de geldende gebruiken binnen de onderneming. Tijdens de onthaalperiode, moet de uitzendkracht begeleid worden door een ervaren werknemer, die binnen de onderneming door de werkgever wordt aangeduid.

De voorafgaande instructies kunnen betrekking hebben op:

- De te dragen werkkledij en beschermingsmiddelen (schort, werk- of veiligheidsschoenen in functie van de voor de schoonmaak gebruikte arbeidsmiddelen, handschoenen, veiligheidsbril, e.a.);
- De beschrijving van het geleverd materieel en het gebruik ervan;
- De procedure voor aanvulling van stock (materieel, reinigingsproducten, e.a.);
- De plek waar de werknemer zich kan omkleden en zijn persoonlijke bezittingen kan achterlaten;
- De plaats waar het materiaal gestockeerd wordt en aan het einde van de dienst moet opgeborgen worden;
- De plaatsen waar het verboden is om met water schoon te maken;
- Het schoonmaakplan (volgorde van de taken en de schoon te maken ruimten, materiaal dat niet verplaatst of aangeraakt mag worden);
- De verwachte kwaliteit en schoonmaakmethode voor elk oppervlak;

Schoonmaker

- De te gebruiken producten in functie van de toepassing en de te nemen voorzorgen bij het hanteren ervan;
- De gebruiksinstructies van elke machine en de toegang tot de gebruiksaanwijzing van de fabrikant;
- De aandachtspunten voor aanvang van de werkzaamheden, tijdens de schoonmaak en na gebruik van elke machine;
- De te volgen procedure bij ongevallen;
- De procedure bij schade veroorzaakt door de schoonmaak;
- De te volgen aanpak in geval van klachten, conflicten met klanten of pestgedrag.

1.6 Te voorziene opleidingen

Om een correct en veilig gebruik van apparatuur met bewegende onderdelen (eenschijfsmachine en schrob-/zuigmachine) te garanderen moet voorafgaand een opleiding voorzien worden om de bediening van de apparatuur en accessoires, de correcte werkmethodes en de veiligheidsvoorschriften (voor, tijdens en na de schoonmaak) aan te leren. Het verdient aanbeveling de werknemer te laten begeleiden door een ervaren werknemer wanneer die de apparatuur voor de eerste keer bedient.

1.7 Student-werknemers

De gebruiker beschikt over een voorafgaande risicoanalyse van de werkpost. Daaruit zal blijken of de werkpost al dan niet geschikt is voor een jobstudent. Eén van de preventiemaatregelen kan zijn dat, gebaseerd op Codex X.3, bepaalde activiteiten verboden zijn voor de jobstudent.

Jobstudenten zijn in principe toegelaten voor het werk van schoonmaker. Wanneer de bediening van schoonmaakmachines echter delicaat is (schrob-/zuigmachine in zituitvoering bijvoorbeeld), kan deze mogelijkheid via de werkpostfiche uitgesloten worden.

1.8 Bijkomende informatie

Geen

Schoonmaker

2. RISICO EN PREVENTIEMAATREGELEN

2.1 Mogelijke risico's

GEVAAR	RISICO	EVALUATIE RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN	EVALUATIE RESTRISICO	OPMERKINGEN
<p>Werkomgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natte vloeren • Trappen / hoogteverschillen in de werkzones • Hoger gelegen zones • Hindernissen in ruimten en doorgangen • Beperkte verlichting 	<ul style="list-style-type: none"> → Val op de begane grond → Val van hoogte → Val van trap 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Plaats een waarschuwingsbord op de grond tot de ruimte niet meer glad is. → Houd de leuning vast wanneer u de trap neemt. → Draag niet te veel hinderlijk materieel op de trap. → Gebruik een trapladder met 4 stabiele poten stevig vast op de grond voor werkzaamheden van korte duur op hoogte. → Gebruik bij voorkeur verlengkabels en telescopische stelen in plaats van trapladders om hoger gelegen zones te bereiken. → Draag schoenen met antislipzolen. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Vermijd zo veel mogelijk werkzaamheden op hoogte. → Voorzie in stevige trapladders in goede staat en verbied geïmproviseerde systemen om op hoogte te werken (stoelen, dozen, e.a.). → Wijs de klant-onderneming op de gevaren en de plekken waar de preventiemaatregelen niet toereikend zijn om de veiligheid van de schoonmakers te garanderen (trappen zonder leuning, kapotte treden, losliggend vast tapijt, slecht verlichte ruimten, e.a.). 		

Schoonmaker

GEVAAR	RISICO	EVALUATIE RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN	EVALUATIE RESTRISICO	OPMERKINGEN
<p>Risicohoudende werkzaamheden in de werkomgeving</p> <p>Co-activiteit op de werkplek: gebrek aan informatie en communicatie tussen de klant-onderneming en de gebruiker</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Blootstelling aan risico's die verband houden met de activiteiten van de klant-onderneming → Ongevallen te wijten aan interferentie tussen de schoonmaakwerken en de activiteiten van de onderneming → Risico's verbonden aan de staat van de ruimten en de installaties van de klant-onderneming 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Leef de bij de klant-onderneming geldende veiligheidsinstructies na. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Coördineer de werkzaamheden en vraag bij de klant-onderneming alle informatie op rond aanwezige risico's en toepasselijke preventiemaatregelen (onder andere brand- en evacuatieprocedures, eerste hulp bij ongevallen, enz.). → Organiseer een voorafgaand bezoek van de werkplekken en zorg ervoor dat het onthaal in de klant-onderneming voorzien wordt. → Noteer en geef de risico's door die verbonden zijn aan de staat van de vloeren, belemmeringen van de doorgang, ontoereikende ventilatie, toegang tot de water-aftappunten, te kleine opslagruimte, enz., en neem de preventiemaatregelen die de klant-onderneming niet voorzien heeft of die ontoereikend zijn. → Maak indien nodig afspraken met de klant-onderneming rond procedures, toegangsbevoegdheid of -verbod in de werkzones die specifieke gevaren vertonen (toegang tot delicate materialen, Atex zones, asbesthoudende materialen, biologische agentia, e.a.) of die voor intern personeel zijn voorbehouden. → Overhandig aan de werknemer alle veiligheidsinstructies en -voorschriften die de klant-onderneming doorgeeft. 		

Schoonmaker

GEVAAR	RISICO	EVALUATIE RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN	EVALUATIE RESTRISICO	OPMERKINGEN
<p>Omgeving en organisatie van het werk: glijdende uurroosters, hoog werkritme, afgezonderd werk</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Stress → Pestgedrag → Afzondering op het werk 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Meld de incidenten en de moeilijkheden die zich bij de uitvoering van het werk voordoen aan de hiërarchische lijn. → Leef de door de gebruiker aangegeven werkprocedures na. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Schat de uit te voeren hoeveelheid werk objectief in, houd hierbij rekening met de nodige verplaatsingen. → Geef duidelijke instructies over de werkprocedure en de bij de klant uit te voeren taken door. → Schenk continu aandacht aan een goed evenwicht tussen het beroepsleven en het privéleven. → Geef de nodige tools om te communiceren met een verantwoordelijke bij het onwel worden, ongeval of agressie. → Verleen informatie over de geldende procedures in geval van pestgedrag of geweld. 		
<p>Stof/schimmel</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Infectie → Allergie → Longaandoening 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Werk met beschermhandschoenen. → Verlucht de betrokken ruimten. → Draag een mondmasker in zeer stoffige ruimten of plaatsen waar schimmel aanwezig is. → Draag een veiligheidsbril. 		
<p>Afval, scherpe voorwerpen</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Snijwonde → Allergieën, besmetting 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag beschermhandschoenen. → Laat u inenten tegen tetanus. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Geef informatie over de te volgen procedure in geval van verwonding of besmetting. → Geef informatie over de te volgen procedure bij ongevallen. 		

Schoonmaker

GEVAAR	RISICO	EVALUATIE RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN	EVALUATIE RESTRISICO	OPMERKINGEN
Eenschijfsmachine	<ul style="list-style-type: none"> → RSI¹ → Verkeerde beweging → Val op de begane grond → Stoten tegen de machine → Spatten van reinigingsmiddelen → Elektrische risico's 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Zorg ervoor dat de werkzone afgebakend en vrijgemaakt is alvorens het werk te starten. → Verplaats de eenschijfsmachine met twee personen tot op de plaats waar gekuist moet worden. → Controleer of de apparatuur correct werkt, in welke mate de schijven of moppen versleten zijn en of de elektrische kabels niet beschadigd zijn. → Draag beschermende handschoenen en een bril wanneer u de machine met de reinigingsmiddelen vult en afluut (bij modellen met reservoir). → Werk met droge handen. → Werk steeds in een stabiele houding. Geleid de eenschijfsmachine met de handgreep op riemhoogte. → Draag de elektrische kabel op uw schouder wanneer u de machine verplaatst. → Trek de elektrische kabel bij de stekker uit het stopcontact tijdens het onderhoud en de montage van de schijven. → Draag veiligheidsschoenen. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Vervang defect materieel. → Voorzie in een opleiding rond het gebruik van de eenschijfsmachine. → Voorzie in een opleiding rond het onderhoud van de eenschijfsmachine. → Houd rekening met het lawaai en de trillingen bij de aankoop van het materieel. 		

¹ RSI of Repetitive Strain Injury is een letsel dat ontstaat door overbelasting van de spieren en/of gewrichten.

Schoonmaker

GEVAAR	RISICO	EVALUATIE RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN	EVALUATIE RESTRISICO	OPMERKINGEN
Schrob-/zuigmachine	<ul style="list-style-type: none"> → Verplettering → Lichaamstrillingen (RSI) → Val op de begane grond → Knelling 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Maak de werkzone vrij en baken deze zone af. → Controleer vóór elk gebruik of de veiligheidssystemen (veiligheidscharter, bedieningshendels, enz.) correct werken. → Draag veiligheidsschoenen. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Voorzie in een opleiding rond het gebruik van de schrob-/zuigmachine. → Voorzie in een opleiding rond het onderhoud van de schrob-/zuigmachine. → Houd rekening met het lawaai en de trillingen bij de aankoop van het materieel. 		
Elektrische installaties en materieel	<ul style="list-style-type: none"> → Elektrisering → Electrocutie 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Gebruik geen vochtige producten op stekkers, stopcontacten of op elektrische kabels. → Werk met droge handen. Droog uw handen af alvorens elektrische kabels uit het stopcontact te halen. → Controleer altijd het materieel alvorens de werkzaamheden te starten. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Let erop dat de machines die in een vochtig milieu gebruikt worden (water-/stofzuiger, eenschijfsmachine, e.a.) tot klasse II behoren (dubbele elektrische isolatie) en bestand zijn tegen waterspatten. 		

Schoonmaker

GEVAAR	RISICO	EVALUATIE RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN	EVALUATIE RESTRISICO	OPMERKINGEN
Chemische en ontvlambare producten	<ul style="list-style-type: none"> → Vergiftiging → Allergieën → Brandwonden → Brand en ontploffing 		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag aangepaste beschermingshandschoenen bij het hanteren van chemische producten. → Draag een veiligheidsbril bij het overgieten en gebruik van sprays. → Werk met lange mouwen. → Verwijder de handschoenen wanneer er product is ingesijpeld, spoel en droog de handen, verwissel of reinig de handschoenen. → Vervang geperforeerde of gescheurde handschoenen. → De reinigingsmiddelen niet mengen. → Giet het reinigingsmiddel in het water en niet omgekeerd. → Giet de producten niet over in een niet gelabeld en niet aangepast recipiënt. → Volg de gebruiksaanwijzing. → Was de handen na elk gebruik. → Leef de opslagvoorschriften na. → Ken de te volgen procedure (eerste hulp bij ongevallen) bij inname of toevallig contact met een gevaarlijk product. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Zorg ervoor dat de producten correct gelabeld zijn. → Verbied overheveling en vermenging van producten. → Voorzie in gebruiksvorschriften en voorzorgsmaatregelen voor elk gebruikt product (veiligheidsfiches). → Voorzie in een aangepaste ruimte en opslagvoorschriften voor de chemische producten. 		

Schoonmaker

GEVAAR	RISICO	EVALUATIE RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN	EVALUATIE RESTRISICO	OPMERKINGEN
Belastende werkhoudingen, trillingen en repetitieve handelingen	→ RSI		<p>Individuele maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beperk de duur van het gebruik van trillende uitrustingen (eenschijfsmachine) tot het strikt noodzakelijke. • Gebruik een telescopische steel voor zones op hoogte. • Stel de bezemsteel voor werk op hoogte af op uw persoonlijke lengte. • Vul de vuilzakken slechts voor driekwart om het gewicht ervan te beperken. • Maak de werkruimte vrij om gevaarlijke houdingen te vermijden. • Wissel de taken en de houdingen af om repetitieve bewegingen te vermijden en de spieren en gewrichten te ontlasten. • Werk steeds per twee om grote voorwerpen te verplaatsen of zware lasten te tillen. • Gebruik een steekwagen. <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorzie in een opleiding rond gebaren en houdingen die de rug en de gewrichten beschermen. • Voorzie in schrobmachines die geschikt zijn voor grote oppervlakken. • Zorg voor moppen en borstels die in de hoogte verstelbaar zijn. • Beperk de grootte van de vuilzakken om het te transporteren gewicht te beperken. • Zorg voor poetsdoeken en dweilen in fijn textiel om de inspanningen tijdens het manueel uitwringen te verminderen. • Voorzie in lichte en stevige wagens om de schoonmaakaccessoires te transporteren. • Zorg voor schuimmatten voor werk in knielende positie. 		

Deze risico-evaluatie is louter indicatief en dient aangepast te worden aan de reële situatie binnen de onderneming. Bovendien zijn er verschillende manieren van risico-evaluatie mogelijk, voorbeelden zijn de risicograaf, de Kinney-methode of de beoordeling van het risico d.m.v. toekennen van gradaties (zeer klein, klein, middelmatig, groot, zeer groot).

Schoonmaker

2.2 Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkledij

Algemeen

WERKKLEDIJ
EIGENSCHAPPEN:

- Broek
- Jas
- Schort

Specifiek

OOGBESCHERMING
VEILIGHEIDSBRIL:

- Bij gebruik van sprays
- Bij het overgieten van vloeistoffen

HANDBESCHERMING
EIGENSCHAPPEN VAN DE
HANDSCHOENEN:

- Soepel
- Vloeistofdicht
- Voor eenmalig gebruik of herbruikbaar
- Bedekking van de polsen of met lange mouwen

VOETBESCHERMING
KENMERKEN VAN DE SCHOENEN:

- Volledig gesloten schoenen
- Antislipzolen
- Waterafstotend
- Comfortabel

De hierboven afgebeelde PBM's² zijn louter indicatief; de keuze van de juiste PBM's moet gebeuren in functie van de reële werkomstandigheden en moet blijken uit de uitgevoerde risicoanalyse van de werkpost.

² PBM staat voor persoonlijk beschermingsmiddel. Dit is iedere uitrusting die bestemd is om door de werknemer gedragen of vastgehouden te worden om hem te beschermen tegen één of meer risico's die zijn veiligheid of gezondheid op het werk bedreigen.

2.3 Bijkomende informatie

Het dragen van PBM's is een beperking voor de werknemer. Daarom is de keuze van deze beschermingsmiddelen heel belangrijk. Het beschermingsniveau moet afgestemd zijn op het risiconiveau en het soort risico:

- De veiligheidsschoenen moeten waterdicht zijn en voorzien zijn van antislipzolen;
- Bij gebruik van een eenschijfsmachine of een schrob-/zuigmachine zijn veiligheidsschoenen aanbevolen. De schoenen zijn voorzien van een stalen veiligheidsneus, die de voeten van de werknemer tegen schokken en verplettering beschermen;
- Het dragen van een bril is aanbevolen wanneer er een risico bestaat op spatten in de ogen (bijvoorbeeld bij gebruik van sprays);
- Herbruikbare handschoenen behouden hun oorspronkelijke eigenschappen langer. De fijnere handschoenen voor éénmalig gebruik daarentegen bieden een lage chemische en mechanische bestendigheid en mogen enkel gebruikt worden in gevallen waar het contact met het product niet continu is (enkel bij accidentele spatten) of wanneer het risico beperkt is (sterk verdunde producten, niet gevaarlijke gelabelde producten, e.a.).

3. GEZONDHEIDSTOEZICHT

Voor de klassieke functie van schoonmaker zonder ernstige risico's is er geen gezondheidstoezicht vereist. Daarentegen, als de werknemer blootgesteld wordt aan chemische of besmettingsrisico's zoals dat het geval is in farmaceutische sectoren, ziekenhuizen, opvangcentra voor vluchtelingen, e.a., moet een verplicht voorafgaand medisch onderzoek georganiseerd worden.

3.1 Vaccinaties en testen

Voor een klassieke functie van schoonmaker zijn geen vaccinaties verplicht. Daarentegen, als de werknemer blootgesteld wordt aan chemische of besmettingsrisico's zoals dat het geval is in farmaceutische sectoren, ziekenhuizen, opvangcentra voor vluchtelingen, e.a., moet hij/zij ingeënt worden tegen hepatitis B en tetanus.

Schoonmaker

3.2 Gezondheidsrisico's

Uit de door de gebruiker uitgevoerde risicoanalyse zal blijken of de werknemer onderworpen moet worden aan een voorafgaand medisch onderzoek. Hieronder is slechts een suggestie van de meest courante gezondheidsrisico's weergegeven. Houd er rekening mee dat elke werkpost zijn eigen kenmerken heeft.

Schoonmaker	
AARD VAN GEZONDHEIDSRISICO'S	CODE
• Manueel hanteren van lasten	2022
• Monotone en repetitieve arbeid	2023
• Nachtarbeid	2024
• Weekendarbeid	2027
• Stress	3032

Tips:

- Vaak kan het gezondheidstoezicht voor "Hanteren van lasten" vermeden worden door technische transportmiddelen en een opleiding rond correct heffen en tillen van lasten aan te bieden. Verdere verwijzing: [Circulaire CIN 2017 04 Manueel hanteren van lasten](#)
- Nutteloze herhalingen van medische onderzoeken kunnen vermeden worden door gebruik te maken van de Centrale Gegevensbank PI-M.

3.3 Bijkomende informatie

Geen

4. MOEDERSCHAPSBESCHERMING

Van zodra de uitzendkracht weet dat ze zwanger is, dient ze het uitzendbureau en de gebruiker hiervan op de hoogte te stellen.

Aanpassingen zijn mogelijk in geval van blootstelling aan:

- Manueel hanteren van lasten;
- Chemische agentia, schadelijk voor de zwangerschap (zie etiket).

Verdere verwijzing: [Circulaire CIN 2017 02 Moederschapsbescherming](#).

5. ADVIEZEN

Luik A van de werkpostfiche moet vervolledigd worden met data van de adviezen van de volgende 3 partijen:

- Het comité preventie en bescherming op het werk (PBW):
 - Voor ondernemingen met minder dan 50 werknemers, die geen comité PBW hebben, moet het advies van de vakbondsafvaardiging gevraagd worden. Bij gebrek aan vakbondsafvaardiging geldt de directe werknemersparticipatie.
- De preventieadviseur van de interne dienst van de gebruiker;
- De preventieadviseur-arbeidsarts van de interne of externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.

6. AANDACHTSPUNTEN BEDRIJFSBEZOEK

6.1 Algemeen

- ✓ Hoe verloopt het onthaal van de nieuwe werknemers?
 - Wie is hiervoor verantwoordelijk?
 - Wanneer is het onthaal voorzien en hoeveel tijd wordt hieraan gespendeerd?
 - Wordt er een peter of een meter toegewezen?
- ✓ Is er een opleiding voorzien?
 - Wanneer wordt die opleiding georganiseerd?
 - Wat houdt de opleiding in?
 - Hoe garandeert men dat de werknemer de materie correct heeft verwerkt?
- ✓ Wie voorziet de voorafgaande werkinstructies en onder welke vorm?
- ✓ Heeft de onderneming een vertrouwenspersoon/preventieadviseur-psychosociale aspecten aangesteld? Hoe kan de uitzendkracht deze personen contacteren?

6.2 Specifiek

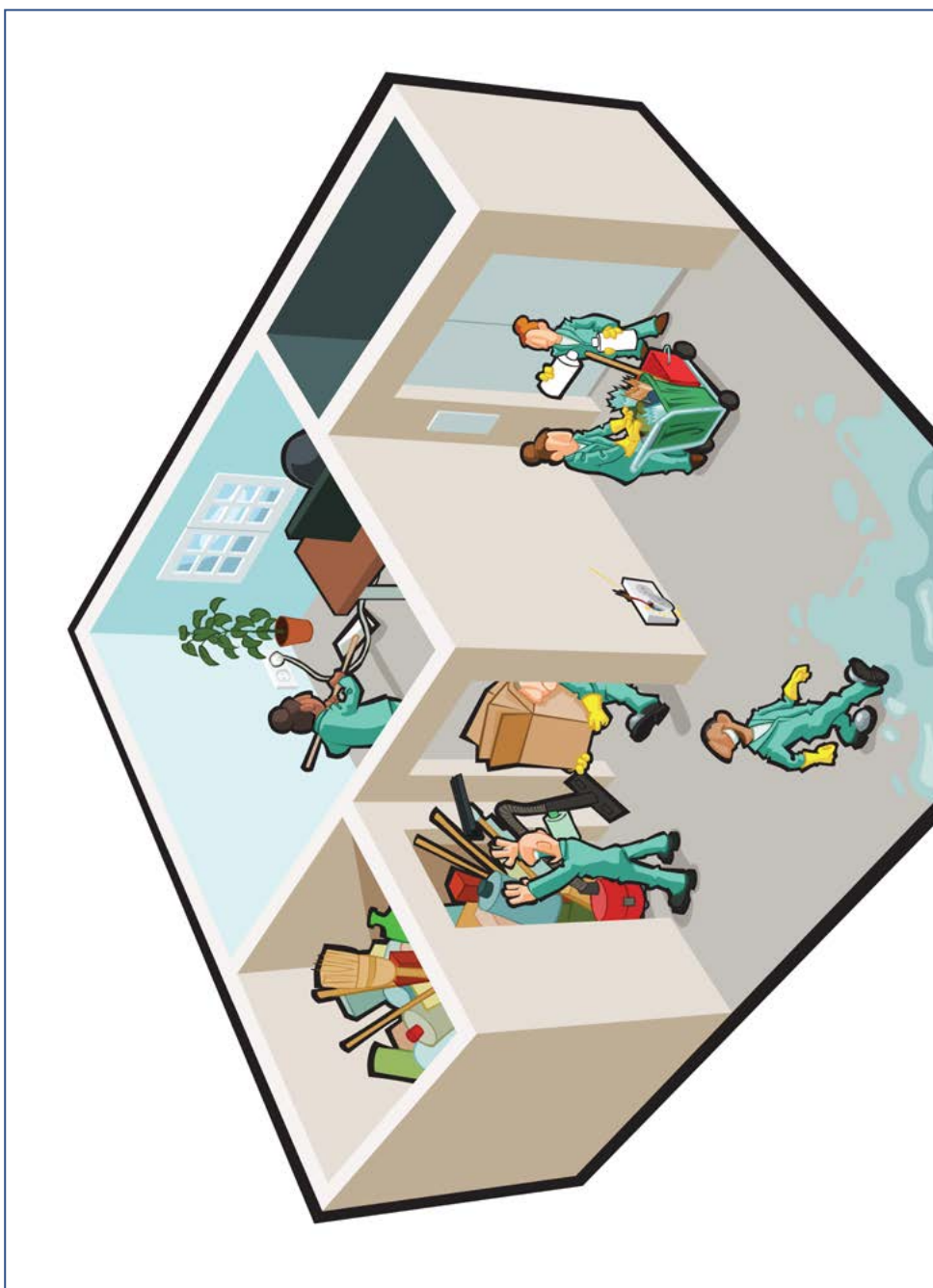
- ✓ Hoe wordt het werk georganiseerd?
 - Wat zijn de uurroosters?
 - Werkt de werknemer alleen of in een duobaan?
 - Wordt het werk op één plek uitgevoerd of omvat de functie meerdere werkplekken?
 - In het geval van meerdere werkplekken, hoe worden de verplaatsingen georganiseerd?
- ✓ Komt de werknemer in contact met het personeel van de klant-onderneming?
- ✓ Hoe en met wie moet de werknemer contact opnemen bij problemen, incidenten of ongevallen?
- ✓ Wat zijn de uit te voeren taken?
- ✓ Door wie en hoe worden deze taken omschreven? (Werkplan, aanwezigheid van een werkverantwoordelijke, enz.)
- ✓ Welk soort materieel wordt er ter beschikking gesteld?
- ✓ Welke soorten producten worden er gebruikt?
- ✓ Welke PBM's moeten er gebruikt worden?
- ✓ Beschikt de werknemer over een vestiaire? Kan hij zijn persoonlijke bezittingen op een veilige plek tijdens het werk achterlaten (achter slot en grendel)?
- ✓ Zijn aanpassingen van het werk voorzien in het kader van de moederschapsbescherming?

7. DIDACTISCHE HULPMIDDELEN

→ De risicozoektocht

Zoek de 7 risico's in onderstaande tekening.

Schoonmaker

Oplossingen:

1. Glasscherven worden in een vuilniszak gegooid.
2. Een elektrische kabel ligt in de weg.
3. Een vochtige vloer wordt niet gesignaleerd.
4. Een defect elektrisch stopcontact.
5. De producten en het materieel worden in een te kleine en wanordelijke ruimte opgeborgen.
6. Een werknemer draagt een zware last.
7. Een werkneemster vermengt producten in het waswater.

8. OPMERKINGEN EN DISCLAIMER

Opmerkingen

De risico's waaraan werknemers onderworpen zijn, zelfs voor éézelfde functie, zijn verschillend van bedrijf tot bedrijf, van werkpost tot werkpost en zelfs van taak tot taak. Dit document kan dus nooit gebruikt worden als risicoanalyse of als lijst van de te gebruiken PBM's: in het beste geval kan het dienen als inspiratiebron. Het overnemen van dit document of onderdelen ervan zonder rekening te houden met de werkelijke risico's of met de werkelijke arbeidsomstandigheden kan leiden tot ongevallen of incidenten.

Disclaimer

De inhoud van dit document dient uitsluitend voor informatieve en didactische doeleinden. Bij het downloaden en gebruik ervan dient u de disclaimer te raadplegen op de website www.werkpostfiche.be.

Preventie en Interim kan niet aansprakelijk gesteld worden voor onjuistheden of onvolledigheden in de verstrekte informatie. De informatie is niet aangepast aan persoonlijke of specifieke omstandigheden en de gebruiker ervan mag dit niet als persoonlijk, professioneel of juridisch advies beschouwen. Websites van derden waarnaar gelinkt wordt in dit document vallen niet onder de verantwoordelijkheid van PI.

9. VERSIE EN DATUM

Versie 1, Augustus 2019